

Sygn. akt I C 719/14

WYROK

W IMIENIU RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Anna Ogińska - Łągiewka

Protokolant Anna Szwed

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2014 roku w Warszawie

z powództwa L. Izby Lekarskiej

przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Zdrowia

o zapłatę

1. powództwo oddala;
2. zasądza od powoda L. Izby Lekarskiej na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Ministra Zdrowia kwotę 3600,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 719/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30.01.2014 r. powód L. Izba Lekarska wniósł przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Zdrowia o zasądzenie kwoty 66.427, 35 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także o zwrot na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzona kwota stanowi odszkodowanie za szkodę poniesioną w związku z realizacją w okresie od dnia 1.01.2007 r. do dnia 31.12.2007 r. zadań przejętych od administracji państwowej (pозew – k. 1-6).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Wskazał, że strony niniejszego postępowania łączyła umowa na przekazanie dotacji ze środków publicznych i sposobu jej rozliczenia, w której określono obowiązek przekazania przez pozwanego kwoty 117.551, 00 zł na rzecz powoda oraz określono zadanie jakie miał wykonywać. Kwoty przyznawane na ten cel uzależnione były od ilości przyznanych Ministrowi Zdrowia środków finansowych, przy czym wysokość środków w danym roku nie może przekraczać kwoty zaplanowanej na ten cel w budżecie państwa w części, w której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia. Nadto pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia (odpowieź na pozew – k. 72-79).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30.08.2007 r. pomiędzy Ministrem Zdrowia, a Okręgową Izbą Lekarską z siedzibą w L. zawarta została umowa nr (...) na przekazanie dotacji ze środków publicznych i sposobu jej rozliczenia w 2007 r. Mocą przedmiotowej umowy zleceniobiorca zobowiązał się do wykonania w okresie od 1.01.2007 r. do 31.12.2007 r. czynności określonych w ustawie, które były wykonywane przed organy administracji państwowej, zgodnie z załącznikiem nr 1 do umowy.

Zleceniodawca zobowiązał się zaś do przekazania zleceniobiorcy środków finansowych do wysokości 117.551, 00 zł na realizację zadań związanych z:

- 1) Prowadzeniem rejestru zarejestrowanych, aktywnych zawodowo lekarzy i lekarzy dentyistów, według załącznika nr 1 do umowy,
- 2) Prawem wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentyisty, według załącznika nr 1 do umowy,
- 3) Postępowaniem w stosunku do lekarza lub lekarza dentyisty w zakresie orzekania o niezdolności do wykonywania zawodu zakończone wydaniem orzeczenia, według załącznika nr 1 do umowy,
- 4) Wydawaniem przez okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej [postanowienia o odmowie wszczęcia jednego postępowania wyjaśniającego w zakresie odpowiedzialności zawodowej, według załącznika nr 1,
- 5) Postępowaniem w zakresie odpowiedzialności zawodowej zakończone wydaniem przez okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej, według załącznika nr 1 do umowy,
- 6) Postępowaniem w zakresie odpowiedzialności zawodowej zakończone założeniem przez okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej wniosku o ukaranie do sądu lekarskiego, gdy sąd na posiedzeniu niejawnym wydał postanowienie o umorzeniu postępowania, według załącznika nr 1 do umowy,
- 7) Postępowaniem w zakresie odpowiedzialności zawodowej zakończone wydaniem przez sąd okresowy postanowienia o umorzeniu postępowania, według załącznika nr 1 do umowy,
- 8) Postępowaniem w zakresie odpowiedzialności zawodowej zakończone wydaniem przez sąd okręgowy orzeczenia uniewinniającego, według załącznika nr 1 do umowy (§2 ust. 1 umowy).

W § 3 umowy zleceniobiorca zobowiązał się do składania zleceniodawcy sprawozdań finansowych z realizacji umowy w nieprzekraczalnych terminach: za okres 1.01.2007 r. – 30.06.2007 r. – w ciągu 14 dni od daty podpisania umowy, zaś za okres 1.07.2007 r. – 31.12.2007 r. – do dnia 15.12.2007 r. (umowa – k. 16-18).

Do obsługi administracyjnej rejestru lekarzy, a także spraw prowadzonych przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej oraz Okręgowego Sądu Lekarskiego L. Izba Lekarska zatrudniła pięciu pracowników w wymiarze 4,5 etatu (umowy o pracę – k. 32-38; tabela przedstawiająca koszty plac pracowników zatrudnionych przy realizacji czynności zleconych – k. 39).

Pismem z dnia 11.09.2007 r. L. Izba Lekarska przekazała Ministerstwu Zdrowia sprawozdanie finansowe za okres 1.01.2007 r. – 30.06.2007 r., w którym wskazano, iż koszty ponoszone przez Izbę związane z realizacją zadań wyniosły 158.488, 09 zł (k. 120-121). Natomiast wraz z pismem z dnia 14.12.2007 r. L. Izba Lekarska przedłożyła zaświadczenie za okres 1.07.2007 r. – 31.12.2007 r. Wynikało z niego, iż koszty ponoszone przez Izbę, związane z realizacją zadań wyniosły 146.385, 56 zł (k. 123-124).

Minister Zdrowia przekazał na rzecz L. Izby Lekarskiej kwotę 117.551, 00 zł, ustaloną w umowie z dnia 30.08.2007 r. (okoliczność bezsporna).

Pismem z dnia 19.11.2010 r. L. Izba Lekarska wezwała Skarb Państwa do zapłaty kwoty 66.427, 35 zł tytułem zwrotu zaległej części poniesionych przez L. Izbę Lekarską w 2007 r. kosztów realizacji czynności ustawowych przejętych od organów administracji państwowej, a wykazanych w półrocznych sprawozdaniach finansowych (wezwanie do zapłaty – k. 46).

W odpowiedzi na ww. wezwanie Minister Zdrowia wskazał, iż nie znajduje podstaw do zapłaty żądanej należności. L. Izba Lekarska uzyskała bowiem środki finansowe zgodnie z zawartymi umowami z Ministrem Zdrowia (pismo – k. 48).

W dniu 22.12.2010 r. L. Izba Lekarska złożyła do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie wniosek o zawezwanie do próby ugodowej Skarbu Państwa – Ministra Zdrowia. Do zawarcia ugody nie doszło (k. 1-4 i k. 42 akt I Co 3891/10).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie załączonych do akt niniejszej sprawy i wskazanych wyżej dokumentów oraz dokumentów zgromadzonych w sprawie o sygn. akt I Co 389/10, których prawdziwość i wiarygodność w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału nie nasuwała żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a także na podstawie zeznań świadka J. S.. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka w zakresie w jakim pokrywały się one z dokumentami zgromadzonymi w aktach sprawy, o czym mowa w dalszej części uzasadnienia.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W toku niniejszego postępowania powód dochodził od pozwanego kwoty 66.427, 35 zł wskazując, że kwota ta stanowi odszkodowanie za szkodę poniesioną w związku z realizacją w okresie od dnia 1.01.2007 r. do dnia 31.12.2007 r. zadań przejętych od administracji państwowej. Powód podnosił, iż w okres którego dotyczy powództwo obowiązywał art. 60 ustawy z dnia 17.05.1989 r. o izbach lekarskich, który stanowił, że izby lekarskie otrzymują z budżetu państwa środki finansowe na pokrycie kosztów tych czynności określonych w ustawie, które dotychczas były wykonywane przez organy administracji państwowej. W związku z powyższym Minister Zdrowia zobowiązany był zabezpieczyć w budżecie państwa odpowiednią ilość środków finansowych, a następnie przekazać je na pokrycie kosztów czynności wykonanych zadań. Tymczasem przekazana przez pozwanego kwota, arbitralnie ustalona przez Ministra Zdrowia w umowie z dnia 30.08.2007 r. nie pokrywa kosztów L. Izby Lekarskiej wydatkowanych z budżetu Izby zgromadzonego ze składek członkowskich lekarzy na realizację przekazanych do wykonania zadań publicznych w 2007 r. W związku z powyższym pozwany dopuścił się zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej. Pozwany podnosił natomiast, że wysokość przekazywanej przez niego kwoty nie może przekraczać kwoty zaplanowanej na ten cel w budżecie państwa w części, w której dysponentem jest minister właściwy ds. zdrowia. Nadto wskazywał, iż ujęte w budżecie państwa, budżetach jednostek samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych wydatki, z wyłączeniem wydatków finansowanych z dochodów własnych jednostek budżetowych oraz rozchody stanowią nieprzekraczalny limit. Minister Zdrowia, dysponując przekazanymi środkami nie mógł wydać ich zatem więcej, bowiem naruszyłyby dyscyplinę finansów publicznych. Ponadto podniósł, że z treści samej umowy wynikało, że środki przekazane miały być wg kosztów ujętych w sprawozdaniu finansowym, jednak maksymalnie do wysokości wynikającej z przedstawionego w umowie wzoru.

Wskazać należało, że pomimo, iż w ocenie Sądu art. 60 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich nakłada na organy państwa nie tylko obowiązek pokrywania z budżetu państwa kosztów czynności powierzonych na podstawie ustawy izbom lekarskim, ale również obowiązek zarezerwowania w budżecie państwa odpowiednich kwot na ten cel, zaś naruszenie obowiązków wynikających z tej regulacji stanowi o bezprawnym zachowaniu władzy publicznej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 listopada 2012 r., sygn. akt I ACa 512/12), to wobec podniesienia przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia, w pierwszej kolejności należało odnieść się do tej kwestii.

Zgodnie z treścią art. 117 § 1 i 2 k.c., z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata (art. 118 k.c.). Zgodnie zaś z art. 442¹ § 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie

wywołujące szkodę. W ocenie Sądu do stanu faktycznego rozpatrywanego w przedmiotowej sprawie zastosowanie miał wskazany wyżej przepis art. 442¹ § 1 k.c.

Ustalenie zasadności zarzutu pozwanej wymagało oceny, czy w świetle okoliczności niniejszej sprawy, a zwłaszcza podejmowanych przez stronę powodową czynności roszczenie strony powodowej uległo przedawnieniu. W niniejszej sprawie sporną okolicznością pozostawała już sama okoliczność początku biegu terminu przedawnienia. Powód podnosił bowiem, iż o szkodzie dowiedział się z końcem roku podatkowego, tj. po zakończeniu roku 2007. Jak jednak wynikało z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, tj. pisma L. Izby Lekarskiej z dnia 14.12.2007 r. strona powodowa już w ww. dacie знаła wysokość kosztów poniesionych w okresie 1.01.2007 r. – 31.12.2007 r. W złożonym wraz ze wskazanym pismem zestawieniu powód wskazał, iż koszty poniesione przez Izbę związane z realizacją zadań wyniosły 146.385, 56 zł. Kwota przeznaczona na realizację zadań z dotacji budżetowych wyniosła zaś 58.775, 50 zł. We wcześniejszym piśmie, tj. z dnia 11.09.2007 r. powód wskazywał zaś, że koszty poniesione przez Izbę związane z realizacją zadań wyniosły 158.488, 09 zł, zaś kwota przeznaczona na realizację zadań z dotacji budżetowych w 2007 r. – 58.775, 50 zł. Powyższe kwoty pokrywają się przy tym z danymi ujętymi w „zestawieniu poniesionych i zrefundowanych kosztów za 2007 r.”. W zestawieniu tym wskazano, że koszty poniesione w 2007 r. wyniosły ogółem 304.873, 65 zł (158.488, 09 zł + 146.385, 56 zł), w tym płace 183.978,35 zł. Są to tożsame kwoty, jak kwoty wskazane w treści pozwu. Sąd uznał zatem, iż powód znał wysokość poniesionych w 2007 r. kosztów najpóźniej w dniu 14.12.2007 r., a więc w dniu na który datowane jest pismo, zawierające sprawozdanie z poniesionych kosztów. Tą datę przyjął zatem należało za datę, w której powód dowiedział się o szkodzie, a zatem datę początkową biegu terminu przedawnienia. Z ww. względów Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka w zakresie, w jakim wskazywał on, że o szkodzie powód dowiedział się dopiero z końcem roku podatkowego.

Bezspornym jest przy tym w świetle treści art. 123 § 1 k.c., że bieg przedawnienia przerywa się: przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje oraz przez wszczęcie mediacji. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, a w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (art. 124. § 1 i 2 k.c.).

Nie ulega wątpliwości, iż czynnością przerywającą bieg przedawnienia jest wystąpienie z wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej. Złożenie tego wniosku nie tylko powoduje przerwanie biegu przedawnienia, ale też jego zawieszenie aż do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem. Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy wskazać należało, że wniosek o zawezwanie do próby ugodowej został przez L. Izbę Lekarską złożony w dniu 22.12.2010 r. Z powyższego wynikało zatem, iż bieg terminu przedawnienia nie uległ przerwaniu, albowiem roszczenie uległo przedawnieniu już przed wystąpieniem do Sądu z ww. wnioskiem. Skoro bowiem termin przedawnienia zaczął biec w dniu 14.12.2007 r. to roszczenie ulegało przedawnieniu w dniu 14.12.2010 r. Tym samym roszczenie zarówno w momencie wniesienia pozwu, tj. w dniu 30.01.2014 r., jak i w momencie złożenia wniosku o zawezwanie do próby ugodowej w dniu 22.12.2010 r. było już przedawnione.

Wobec powyższego, powództwo na podstawie art. 117 § 1 i 2 i art. 118 k.c. należało oddalić, orzekając jak w punkcie 1 wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd oparł na treści art. 98 § 1 k.p.c., który ustanawia ogólną zasadę, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony – koszty procesu. W niniejszej sprawie Sąd oddalił powództwo dlatego to powód jest tą stroną procesu, która przegrała przedmiotową sprawę, w związku z tym obowiązany jest zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty procesu. Warunkiem zasądzenia od strony przegrywającej na rzecz przeciwnika kosztów procesu jest zgłoszenie żądania, który w niniejszej sprawie został spełniony, albowiem pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na pozew w pozwie wniósł o zasądzenie kosztów procesu. W skład kosztów należnych pozwanemu

wchodzą koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 zł (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. orzeczono jak w punkcie 2 wyroku.